

PRESUDA SUDA

28. travnja 1998. (*)

„Slobodno kretanje robe – Članci 30. i 36. Ugovora o EZ-u – Povrat medicinskih troškova nastalih u drugoj državi članici – Prethodno odobrenje nadležne ustanove – Kupnja naočala”

U predmetu C-120/95,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EZ-u koji je uputio Conseil Arbitral des Assurances Sociales (Arbitražno vijeće za socijalna osiguranja) (Luksemburg) u postupku koji se pred njim vodi između

Nicolasa Deckera

i

Caisse de Maladie des Employés Privés,

o tumačenju članaka 30. i 36. Ugovora o EZ-u,

SUD,

u sastavu: G. C. Rodríguez Iglesias, predsjednik, C. Gulmann i H. Ragnemalm (izvjestitelj) (predsjednici vijeća), G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, P. J. G. Kapteyn, J. L. Murray, D. A. O. Edward, J.-P. Puissocet, G. Hirsch i P. Jann, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Tesauro,

tajnik: D. Louterman-Hubeau, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisana očitovanja koja su podnijeli:

- za N. Deckera, Andrée Braun i Serge Wagner, iz Luksemburške odvjetničke komore,
- za luksemburšku vladu, Claude Ewen, inspektor socijalnog osiguranja prve klase u Ministarstvu socijalnog osiguranja, u svojstvu agenta,
- za belgijsku vladu, Jan Devadder, direktor uprave u Ministarstvu vanjskih poslova, vanjske trgovine i razvojne suradnje, u svojstvu agenta,
- za njemačku vladu, Ernst Röder, *Ministerialrat* u Saveznom ministarstvu za gospodarstvo, i Gereon Thiele, procjenitelj u tom ministarstvu, u svojstvu agenata,

- za španjolsku vladu, Alberto Navarro González, generalni direktor za pravnu i institucionalnu koordinaciju na razini Zajednice, i Gloria Calvo Díaz, *Abogado del Estado*, u svojstvu agenata,
- za francusku vladu, Catherine de Salins, zamjenica direktora u Upravi za pravne poslove Ministarstva vanjskih poslova, i Philippe Martinet, tajnik za vanjske poslove u toj upravi, u svojstvu agenata,
- za nizozemsku vladu, Adriaan Bos, pravni savjetnik, u svojstvu agenta,
- za vladu Ujedinjene Kraljevine, Lindsey Nicoll, iz *Treasury Solicitor's Department*, u svojstvu agenta, i Philippa Watson, *Barrister*,
- za Komisiju Europskih zajednica, Hendrik van Lier, pravni savjetnik, i Jean-Francis Pasquier, nacionalni državni službenik izaslan u pravnu službu, u svojstvu agenata,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

sasušavši usmena očitovanja N. Deckera, kojeg zastupa Serge Wagner, Caisse de Maladie des Employés Privés (Privatni fond za zdravstveno osiguranje), koji zastupa Albert Rodesch iz Luksemburške odvjetničke komore, luksemburške vlade, koju zastupa Claude Ewen, njemačke vlade, koju zastupa Ernst Röder, španjolske vlade, koju zastupa Gloria Calvo Díaz, francuske vlade, koju zastupa Philippe Martinet, vlade Ujedinjene Kraljevine, koju zastupa Philippa Watson, i Komisije, koju zastupa Jean-Francis Pasquier, na raspravi održanoj 2. srpnja 1996.,

sasušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 16. rujna 1997.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Odlukom od 5. travnja 1995., koju je Sud zaprimio 7. travnja 1995., Conseil Arbitral des Assurances Sociales (Arbitražno vijeće za socijalna osiguranja), uputio je Sudu, na temelju članka 177. Ugovora o EZ-u, zahtjev za prethodnu odluku o tumačenju članaka 30. i 36. Ugovora.
- 2 Prethodno pitanje postavljeno je u okviru spora između N. Deckera, luksemburškog državljanina, i Caisse de Maladie des Employés Privés (Privatni fond za zdravstveno osiguranje, dalje u tekstu: Fond) u vezi sa zahtjevom za povrat troškova za naočale s korektivnim lećama kupljene od optičara s poslovnim nastanom u Arlonu, Belgija, na temelju recepta oftalmologa s poslovnim nastanom u Luxembourggu.

- 3 Dopisom od 14. rujna 1992. Fond je obavijestio N. Deckera da mu neće nadoknaditi troškove za te naočale zbog toga što su kupljene u inozemstvu bez njegovog prethodnog odobrenja.
- 4 N. Decker je tu odluku osporavao oslanjajući se posebno na pravila Ugovora o slobodnom kretanju robe. Saslušavši njegovu pritužbu, Fond je odlukom svog upravnog odbora od 22. listopada 1992. zadržao svoje stajalište i odbio njegov zahtjev.
- 5 N. Decker je podnio zahtjev Arbitražnom vijeću za socijalna osiguranja, koji je taj zahtjev odbio rješenjem od 24. kolovoza 1993.
- 6 Zahtjevom od 8. rujna 1993., N. Decker je podnio žalbu protiv tog rješenja pri Arbitražnom vijeću za socijalna osiguranja, koji je tu žalbu odbio odlukom od 20. listopada 1993., s obrazloženjem, posebno, da ovaj slučaj nije povezan sa slobodnim kretanjem robe nego sa zakonodavstvom koje se odnosi na socijalno osiguranje, to jest, s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe i njihove obitelji koji se kreću unutar Zajednice (vidjeti inačicu izmijenjenu i ažuriranu Uredbom Vijeća (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996. (SL L 28, 31.1.1997., str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svežak 7., str. 7.).
- 7 N. Decker podnio je žalbu pri Cour de Cassation (Kasacijski sud). Presudom od 12. siječnja 1995., pobijana odluka ukinuta je i predmet je vraćen Arbitražnom vijeću za socijalna osiguranja koji je presudom od 5. travnja 1995. odlučio je da se članak 60. Code des Assurances Sociales (Zakon o socijalnom osiguranju) i članak 58. statuta Union des Caisses de Maladie des Salariés (Udruženje fondova za zdravstveno osiguranje nesamostalno zaposlenih osoba, dalje u tekstu: UCM) primjenjuju na spor.
- 8 Člankom 60. luksemburškog Zakona o socijalnom osiguranju, u inačici koja je bila na snazi u vrijeme činjenica iz glavnog postupka, predviđa se, posebno:

„Osigurane osobe imaju pravo na pristup liječniku, stomatologu, farmaceutu, bolnici ili pomoćnom medicinskom osoblju prema svom izboru.

Na državnom području Velikog Vojvodstva liječenje i usluge mogu pružati samo:

1. liječnici, stomatolozi, farmaceuti, babice, pomoćno medicinsko osoblje, koji su ovlašteni za obavljanje svog zvanja u cijelom Velikom Vojvodstvu ili u njegovom dijelu;
2. strani liječnici od kojih se traži mišljenje u Velikom Vojvodstvu uz suglasnost nadležnog liječnika i medicinskog savjetnika, ne dovodeći u pitanje šire međunarodne sporazume.

Međutim, osigurane se osobe mogu liječiti u inozemstvu samo uz odobrenje njihovog zdravstvenog fonda, osim ako se radi o početnom liječenju u slučaju nesreće ili bolesti koje se dogode u inozemstvu.

Zdravstveni fond ne može uskratiti odobrenje ako liječenje u inozemstvu preporuče nadležni liječnik osigurane osobe i medicinski savjetnik ili ako potrebno liječenje nije dostupno u Velikom Vojvodstvu.”

9 Povrat troškova za okvire naočala i za korektivne leće u to je vrijeme bio ureden člankom 78. statuta UCM-a i kolektivnim ugovorom od 30. lipnja 1975. koji je u skladu s člankom 308. *bis* Zakona o socijalnom osiguranju bio sklopljen između UCM-a i strukovnog udruženja koje zastupa optičare.

10 U članku 78. UCM-a navodi se sljedeće:

„Troškove naočala i drugih optičkih pomagala snosi zdravstveni fond do iznosa navedenih u cjeniku i u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumima ili umjesto njih u odlukama u skladu s člankom 308.*bis* Zakona o socijalnom osiguranju.”

11 Člankom 2. kolektivnog ugovora od 30. lipnja 1975. predviđa se, ne dovodeći u pitanje odredbe Zajednice i međunarodne odredbe u vezi sa socijalnim osiguranjem radnika migranata i osoba koje se njima smatraju, da naočale osiguranim osobama, ukoliko imaju trajno ili privremeno prebivalište u Luxembourgu, dobavljuju optičari koji su upisani u luksemburški registar i koji imaju poslovni nastan u Velikom Vojvodstvu.

12 Na temelju tih odredaba, povrat za okvire isplaćivao se paušalno, s tim da je najveći iznos bio 1600 LFR.

13 Za korektivne leće cjenik povrata bio je određen u Prilogu A kolektivnom ugovoru od 30. lipnja 1975. U skladu s člankom 12. tog ugovora, iznosi povrata za korektivne leće utvrđeni u Prilogu A mogli su se povećavati ili smanjivati isključivo u odnosu na cjenike tvrtki Zeiss i American Optical.

14 Zakon o socijalnom osiguranju i statut UCM-a bili su 1992. godine značajno izmijenjeni. Međutim, načelo iz starog članka 60. Zakona o socijalnom osiguranju, koje se odnosi na prethodno odobrenje zdravstvenog fonda za sva liječenja u inozemstvu, bilo je ugrađeno u novi članak 20. tog zakona.

15 Člankom 22. Uredbe br. 1408/71 propisuje se posebno sljedeće:

„1. Zaposlena osoba ili samozaposlena osoba koja ispunjava uvjete zakonodavstva nadležne države za ostvarivanje davanja uzimajući, prema potrebi, u obzir odredbe članka 18. i:

[...]

(c) kojoj je nadležna ustanova odobrila odlazak na državno područje države članice kako bi тамо dobila odgovarajuće liječenje,

ima pravo na:

(i) davanja u naravi, u korist nadležne ustanove, koja davanja pruža ustanova mesta privremenog boravišta ili boravišta u skladu s odredbama zakonodavstva koje

primjenjuje, kao da je tamo osigurana; trajanje razdoblja za vrijeme kojeg se pružaju davanja ravna se pak prema zakonodavstvu nadležne države;

(ii) novčana davanja koja pruža nadležna ustanova u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje. Međutim, prema dogovoru između nadležne ustanove i ustanove mjesta privremenog boravišta ili boravišta, takva davanja može pružati ustanova mjesta boravišta u korist nadležne ustanove, u skladu s odredbama zakonodavstva nadležne države.

2. [...]

Odobrenje potrebno na temelju stavka 1. točke (c) ne može se uskratiti ako to liječenje pripada u davanja koja pruža zakonodavstvo države članice na čijem državnom području je dotična osoba imala boravište i tamo gdje ne može ostvariti liječenje u razdoblju potrebnom za poduzimanje takvog liječenja u državi članici boravišta, uzimajući u obzir njezino trenutačno zdravstveno stanje i vjerojatni tijek bolesti.

3. Odredbe stavaka 1. i 2. odgovarajuće se primjenjuju na članove obitelji zaposlene osobe ili samozaposlene osobe.

[...]"

16 Budući da je bilo nejasno jesu li te nacionalne odredbe u skladu s pravom Zajednice, posebno s člancima 30. i 36. Ugovora, Arbitražno vijeće za socijalna osiguranja prekinulo je postupak i Sudu uputilo sljedeće prethodno pitanje:

„Je li članak 60. luksemburškog Zakona o socijalnom osiguranju, na temelju kojeg institucija za socijalno osiguranje države članice A osiguranoj osobi koja je državljanin države članice A odbija nadoknaditi troškove naočala s korektivnim lećama koje je propisao liječnik s poslovnim nastanom u državi članici A, ali koje su kupljene od optičara s poslovnim nastanom u državi članici B, s obrazloženjem da svako liječenje u inozemstvu gore navedena institucija za socijalno osiguranje mora odobriti unaprijed, u skladu s člancima 30. i 36. Ugovora o EEZ-u u mjeri u kojoj se njime općenito kažnjava uvoz medicinskih proizvoda ili, kao što je ovdje slučaj, naočala iz drugih država članica od strane fizičkih osoba?”

17 N. Decker i Komisija tvrde da nacionalni propis na temelju kojeg se osiguranoj osobi, ukoliko institucija za socijalno osiguranje osigurane osobe nije dala prethodno odobrenje, odbija povrat troškova za proizvode za koje se uobičajeno povrat odobrava, predstavlja neopravdanu prepreku slobodnom kretanju robe.

18 S druge strane, luksemburška, belgijska i francuska vlada te vlada Ujedinjene Kraljevine tvrde da propis kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku ne pripada u područje primjene članaka 30. i 36. Ugovora, zbog toga što se odnosi na socijalno osiguranje. Oni tvrde, podredno, da zadržavanje takvog propisa ni u kojem slučaju nije protivno tim odredbama. Njemačka, španjolska i nizozemska vlada slažu se s podrednom tvrdnjom.

19 Uzimajući u obzir podnesena očitovanja, pitanja koja valja razmotriti odnose se, prvo, na primjenu načela slobode kretanja u području socijalnog osiguranja, zatim na učinak Uredbe br. 1408/71 i naposljetku na primjenu odredaba o slobodnom kretanju robe.

Primjena temeljnog načela slobode kretanja u području socijalnog osiguranja

20 Luksemburška, belgijska i francuska vlada te vlada Ujedinjene Kraljevine tvrde, prvenstveno, da propis poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku ne pripada u područje primjene članka 30. Ugovora, zbog toga što se odnosi na socijalno osiguranje.

21 Najprije valja napomenuti da u skladu s ustaljenom sudskom praksom, pravo Zajednice ne umanjuje ovlasti država članica da organiziraju svoje sustave socijalnog osiguranja (presude od 7. veljače 1984., Duphar i dr./Nizozemska, predmet 238/82, Zb., str. 523., t. 16., i od 17. lipnja 1997., Sodemare i dr./Regione Lombardia, C-70/95, Zb., str. I-3395., t. 27.).

22 U nedostatku usklađenosti na razini Zajednice, na zakonodavstvu je svake države članice da utvrdi, prvo, uvjete u vezi s pravom ili dužnošću uključivanja u sustav socijalnog osiguranja (presude od 24. travnja 1980., Coonan, C-110/79, Zb., str. 1445., t. 12., i od 4. listopada 1991., Paraschi, C-349/87, Zb., str. I-4501., t. 15.) i, drugo, uvjete za stjecanje prava na pogodnosti (presuda od 30. siječnja 1977., Stöber i Piosa Pereira, spojeni predmeti C-4/95 i C-5/95, Zb., str. I-511., t. 36.).

23 Kako je napomenuo nezavisni odvjetnik u točkama 17. i 25. svog mišljenja, pri provedbi tih ovlasti države članice ipak moraju poštovati pravo Zajednice.

24 Sud je utvrdio da mjere koje donesu države članice u području socijalnog osiguranja, koje mogu utjecati na prodaju medicinskih proizvoda i neizravno utjecati na mogućnosti uvoza tih proizvoda, podliježu pravilima iz Ugovora koje se odnose na slobodno kretanje robe (vidjeti gore navedenu presudu Duphar i dr., t. 18.).

25 Stoga činjenica da nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku pripada u područje socijalnog osiguranja ne isključuje primjenu članka 30. Ugovora.

Učinak Uredbe br. 1408/71

26 Luksemburška vlada smatra da se člankom 22. Uredbe br. 1408/71 utvrđuje načelo da je za bilo kakvo liječenje u drugoj državi članici potrebno prethodno odobrenje. Prema tom stajalištu vlade, osporavanje nacionalnih odredaba koje se odnose na povrat troškova za pogodnosti ostvarene u inozemstvu znači dovođenje u pitanje valjanosti odgovarajuće odredbe iz Uredbe br. 1408/71.

27 Valja napomenuti da činjenica da nacionalna mjera može biti u skladu s nekom odredbom sekundarnog zakonodavstva, u ovom slučaju s člankom 22. Uredbe br. 1408/71, nema učinak isključivanja te mjere iz područja primjene odredaba Ugovora.

28 Osim toga, kako navodi nezavisni odvjetnik u točkama 55. i 57. svog mišljenja, svrha je članka 22. stavka 1. Uredbe br. 1408/71 da se osiguranoj osobi, koja je dobila odobrenje nadležne institucije za odlazak u drugu državu članicu radi liječenja koje

odgovara njezinom stanju, omogući dobivanje zdravstvenih pogodnosti u naravi na račun nadležne institucije, ali u skladu s odredbama zakonodavstva države u kojoj se takve usluge pružaju, posebno kada potreba za prijenosom nastane zbog zdravstvenog stanja dotične osobe, a da pritom za tu osobu ne nastanu dodatni troškovi.

- 29 S druge strane, članak 22. Uredbe br. 1408/71, tumačen s obzirom na njegovu svrhu, nije namijenjen za uređivanje povrata troškova i prema tome ni na koji način ne sprečava povrat troškova od strane država članica, po cjenicima koji su na snazi u nadležnoj državi, za medicinske proizvode kupljene u drugoj državi članici, čak i bez prethodnog odobrenja.
- 30 Stoga valja ispitati usklađenost nacionalnog propisa poput onog o kojem je riječ u glavnem postupku s odredbama Ugovora o slobodnom kretanju robe.

Primjena odredaba o slobodnom kretanju robe

- 31 Valja ispitati je li propis poput onog o kojem je riječ u glavnem postupku, izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, prepreka trgovini unutar Zajednice (presuda od 11. srpnja 1974., Dassonville, predmet 8/74, Zb., str. 837., t. 5.).
- 32 N. Decker i Komisija smatraju da sustav prema kojem povrat troškova za medicinske proizvode, u skladu s uvjetima utvrđenima u državi osiguranja, podliježe prethodnom odobrenju nadležne institucije te države kada se proizvodi nabavljuju u drugoj državi članici predstavlja ograničenje slobodnog kretanja robe u smislu članka 30. Ugovora.
- 33 Države članice koje su dostavile svoja očitovanja u biti tvrde da propis poput onog o kojem je riječ u glavnem postupku nema svrhu ili učinak ograničavanja trgovinskih tokova, nego se njime samo utvrđuju uvjeti za povrat medicinskih troškova. Takav propis nema učinak zabrane uvoza naočala, niti ima ikakav izravan učinak na mogućnost kupnje naočala izvan državnog područja. Njime se luksemburškim optičarima ne zabranjuje uvoz naočala i korektivnih leća iz drugih država članica, ni njihova obrada ili prodaja.
- 34 U tom pogledu potrebno je napomenuti da propis o kojem je riječ potiče osobe osigurane u okviru luksemburškog sustava socijalnog osiguranja na kupnju i izradu naočala kod optičara s poslovnim nastanom u Luksemburgu, a ne u drugim državama članicama.
- 35 Iako se nacionalnim propisom o kojem je riječ u glavnem postupku osiguranim osobama ne uskraćuje mogućnost nabavke medicinskih proizvoda u drugoj državi članici, njime se ne omogućava povrat troškova nastalih u toj državi članici za koje je potrebno prethodno odobrenje, a osiguranim osobama koje nisu dobile takvo odobrenje takav povrat troškova se odbija. Takvo se odobrenje, međutim, ne zahtijeva za troškove koji nastanu u državi osiguranja.
- 36 Takav propis treba smatrati preprekom slobodnom kretanju robe, budući da osigurane osobe potiče na kupnju tih proizvoda u Luksemburgu, a ne u drugim državama članicama, te tako ograničava uvoz naočala izrađenih u tim državama (vidjeti presudu od 7. svibnja 1985., Komisija/Francuska, predmet 18/84, Zb., str. 1339., t. 16.).

- 37 Luksemburška vlada, međutim, smatra da slobodno kretanje robe nije absolutna kategorija te da je propis o kojem je riječ, čija je namjena nadzor nad zdravstvenim troškovima koji se nužno moraju uzeti u obzir, na toj osnovi opravdan.
- 38 S druge strane, N. Decker tvrdi da bi, u slučaju da mu se nadoknade troškovi njegove kupnje, opterećenje za proračun Fonda bilo isto, budući da Fond nadoknađuje samo paušalni iznos za okvire i korektivne leće koje je prodao optičar. Budući da je taj paušalni iznos određen bez obzira na stvarno nastale troškove, nema objektivnog razloga zbog kojeg bi Fond odbio povrat troškova kada je kupnja obavljena kod optičara s poslovnim nastanom u drugoj državi članici. Stoga propis o kojem je riječ ne može biti opravdan potrebom za nadzorom zdravstvenih troškova.
- 39 U tom pogledu valja podsjetiti da ciljevi koji su posve gospodarske prirode ne mogu opravdati prepreku temeljnom načelu slobodnog kretanja robe. Međutim, ne može se isključiti da opasnost od ozbiljnog narušavanja finansijske ravnoteže sustava socijalnog osiguranja može predstavljati važan razlog u općem interesu kojim se može opravdati prepreka te vrste.
- 40 Međutim, kako je luksemburška vlada potvrdila u svom odgovoru na pitanje koje joj je uputio Sud, jasno je da povrat troškova u paušalnom iznosu za naočale i korektivne leće kupljene u drugoj državi članici nema utjecaj na financiranje ili ravnotežu sustava socijalnog osiguranja.
- 41 Belgija, njemačka i nizozemska vlada također smatraju da pravo osiguranih osoba na pristup kvalitetnom liječenju predstavlja opravdanje za propis o kojem se radi, na temelju zaštite javnog zdravlja, kako je predviđeno člankom 36. Ugovora. Belgija vlada dodaje da naočale moraju isporučivati osobe koje su zakonom ovlaštene za obavljanje tog zanimanja. Ukoliko su one nabavljeni u drugoj državi članici, nadzor kojim se osigurava pravilnost postupka ozbiljno se dovodi u pitanje ili je čak nemoguć.
- 42 Valja napomenuti da su uvjeti za pokretanje reguliranih profesija i bavljenje njima predmet Direktive Vijeća 92/51/EEZ od 18. lipnja 1992. o drugom općem sustavu za priznavanje stručnog usavršavanja i sposobljavanja kojom se dopunjuje Direktiva 89/48/EEZ (SL L 209, 24.7.1992., str. 25.) i Direktive Komisije 95/43/EZ od 20. srpnja 1995. (SL L 184, 3.8.1995., str. 21.), kojom se izmjenjuju Prilozi C i D Direktivi 92/51.
- 43 To znači da kupnja naočala od optičara s poslovnim nastanom u drugoj državi članici pruža jamstva jednakona imena koja se pružaju pri prodaji naočala od strane optičara s poslovnim nastanom na državnom području (vidjeti u vezi s kupnjom medicinskih proizvoda u drugoj državi članici presude od 7. ožujka 1989., Schumacher/Hauptzollamt Frankfurt am Main-Ost, predmet 215/87, Zb., str. 617., t. 20., i od 8. travnja 1992., Komisija/Njemačka, C-62/90, Zb., str. I-2575., t. 18.).
- 44 Osim toga, u ovom su slučaju naočale bile kupljene na temelju recepta oftalmologa, što jamči zaštitu javnog zdravlja.

- 45 Iz toga slijedi da propis kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku nije opravdan na temelju zaštite javnog zdravlja, kako bi se osigurala kvaliteta medicinskih proizvoda nabavljenih u drugim državama članicama.
- 46 U tim okolnostima na pitanja valja odgovoriti da se člancima 30. i 36. Ugovora protivi nacionalni propis na temelju kojeg institucija za socijalno osiguranje države članice odbija osiguranoj osobi nadoknaditi paušalne troškove naočala s korektivnim lećama kupljene od optičara s poslovnim nastanom u drugoj državi članici, s obrazloženjem da se za kupnju bilo kojeg medicinskog proizvoda u inozemstvu zahtijeva prethodno odobrenje.

Troškovi

- 47 Troškovi nastali za luksemburšku, belgijsku, njemačku, španjolsku, francusku i nizozemsku vladu te vladu Ujedinjene Kraljevine i za Komisiju, koje su Sudu podnijele svoja očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD

odlučujući o pitanju koje je Arbitražno vijeće za socijalna osiguranja uputio rješenjem od 5. travnja 1995. odlučuje:

Člancima 30. i 36. Ugovora protivi se nacionalni propis na temelju kojeg institucija za socijalno osiguranje države članice odbija osiguranoj osobi nadoknaditi paušalne troškove naočala s korektivnim lećama kupljene od optičara s poslovnim nastanom u drugoj državi članici, s obrazloženjem da se za kupnju bilo kojeg medicinskog proizvoda u inozemstvu zahtijeva prethodno odobrenje.

[Potpisi]

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 28. travnja 1998.

* Jezik postupka: francuski